

Förvaltningsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av tullagen

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av tullagen (RP 172/2020 rd): Ärendet har remitterats till förvaltningsutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört (distanskontakt)

- specialsakkunnig Upi Talsi, finansministeriet
- lagstiftningsråd Veli-Pekka Hautamäki, justitieministeriet
- kulturråd Mirva Mattila, undervisnings- och kulturministeriet
- tullöverinspektör Juha Vilkkö, Tullen
- jurist Juha Maaperä, Museiverket.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- inrikesministeriet.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att tullagen ändras. Genom lagen kompletteras Europaparlamentets och rådets förordning om införsel och import av kulturföremål med bestämmelser om de sanktioner som förordningen förutsätter för införsel till EU av sådana kulturföremål som förts bort från territoriet för det land i vilket de skapats eller upptäckts i strid med det landets lagar och andra författningar. Med stöd av den föreslagna lagen ska Tullen kunna påföra en påföljdsavgift när sådana kulturföremål förs in till EU:s tullområde i Finland.

Lagen avses träda i kraft den 28 december 2020.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Lagförslaget kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/880 om införsel och import av kulturföremål. Syftet med bestämmelserna är att förebygga olaglig handel med kul-

Betänkande FvUB 21/2020 rd

turföremål och finansiering av terrorism. Förvaltningsutskottet har lämnat utlåtande (FvUU 31/2017 rd) om EU-förordningen.

Genom EU-förordningen skapas ett kontrollsystem för import från tredjeländer till Europeiska unionen av sådana kulturföremål som definieras i förordningen. De förfaranden för importlicens och skriftlig importörsförklaring som det föreskrivs om i förordningen börjar tillämpas när det elektroniska system som avses i förordningen blir driftklart eller senast den 28 juni 2025. Förbudet att till EU:s tullområde föra in sådana kulturföremål som avses i förordningen och som olagligen förts ut ur sitt ursprungsland samt skyldigheten att påföra sanktioner vid brott mot förbudet börjar dock tillämpas redan den 28 december 2020, då de föreslagna ändringarna avses träda i kraft. Enligt förordningen ska medlemsstaterna fastställa regler om sanktioner som ska vara tillämpliga på överträdelse av förordningen och vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de genomförs. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionerliga och avskräckande.

Enligt uppgift har utgångspunkten vid beredningen av förslaget varit att rekvisitet för smuggling enligt 46 kap. 4 § i strafflagen uppfylls när ett i förordningen avsett kulturföremål som olagligt förts ut ur ett tredjeland förs in i EU:s tullområde. Om däremot varan transiteras eller hänförs till ett tillfälligt lagringsförfarande är det inte fråga om brott. För dessa situationer föreslås det bestämmelser om påföljder i form av administrativa påföljdsavgifter. Utskottet konstaterar att man när påföljdsavgift påförs inte som i brottmål kan använda de medel som föreskrivs i förundersökningslagen och tvångsmedelslagen för att utreda ärendet.

Enligt förslaget kan påföljdsavgiften påföras både privatpersoner och juridiska personer. Därför kan avgiftsbeloppet variera betydligt (500–10 000 euro). Beloppet på påföljdsavgiften ska basera sig på en samlad bedömning. Beloppet är beroende av hur klandervärdt förfarandet har varit och om det har upprepats samt hurdan gärningsmannens ekonomiska ställning är. Hänsyn ska tas till den vinning som eftersträvat genom förfarandet och till gärningsmannens samarbete med Tullen för att utreda ärendet. Utskottet konstaterar att bestämmelser om en administrativ påföljdsavgift av motsvarande typ finns till exempel i 8 kap. i lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism (444/2017). Utskottet betonar att för att beakta förbudet mot dubbelstraffning är påföljdsavgiften enligt den föreslagna 99 b § i tullagen subsidiär i förhållande till ett brottmål som gäller samma gärning.

I dag är endast utförelse av kulturföremål reglerad hos oss, med undantag av de sanktionsbestämmelser som gäller Syrien och Irak. Enligt uppgift är Finland i huvudsak transitland för föremål som förts ut olagligt, även om man under den senaste tiden också har sett fall där kulturföremål med suspekt ursprung har förts in i landet utan transitsyfte. Det allmänna förbudet i förordningen mot införelse av kulturföremål som olagligt förts bort från ursprungslandet gör det också möjligt att ingripa när föremål förs in i Finland.

Sammantaget sett anser utskottet att propositionen behövs och fyller sitt syfte. Förvaltningsutskottet tillstyrker lagförslaget, men med tekniska ändringar i ikraftträdandebestämmelsen.

Betänkande FvUB 21/2020 rd

FÖRSLAG TILL BESLUT

Förvaltningsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 172/2020 rd med ändringar. (Utskottets ändringsförslag)

Utskottets ändringsförslag

Lag

om ändring av tullagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i tullagen (304/2016) 75 § 2 mom. och
fogas till lagen nya 99 a och 99 b § som följer:

75 §

Indrivning av tull genom utsökning och säkerställande av indrivningen

---

Bestämmelserna i detta kapitel tillämpas även på indrivningen av övriga skatter, tull- och skat-tehöjningar, felavgifter, påföljdsavgifter och offentlighetsavgifter som Tullen bär upp, om inte något annat föreskrivs i lag.

14 kap.

Påföljder

99 a §

Påföljdsavgift

Påföljdsavgift kan av Tullen påföras den som på det sätt som avses i artikel 3.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2019/880 om införsel och import av kulturföremål till Finlands tullområde för in ett sådant kulturföremål som avses i del A i bilagan till den förordningen och som förts bort från territoriet tillhörande det land i vilket det skapats eller upptäckts i strid med det landets lagar och andra författningar.

Påföljdsavgiftens belopp är minst 500 och högst 10 000 euro. Beloppet grundar sig på en helhetsbedömning. Vid bedömningen av påföljdsavgiftens belopp ska hänsyn tas till hur klandervärt förfarandet har varit, huruvida det har upprepats samt gärningsmannens ekonomiska ställning.

Betänkande FvUB 21/2020 rd

Vid bedömningen ska hänsyn dessutom tas till den vinning som eftersträvats genom förfarandet, om den kan anges, samt gärningsmannens samarbete med Tullen för att utreda ärendet.

Påföljdsavgift ska inte påföras, om det föremål som gärningen avser har kunnat omhändertas av Tullen i oskadat skick och gärningen uppenbarligen har berott på ursäktlig ouppmärksamhet eller tanklöshet eller om det av någon annan orsak skulle vara uppenbart oskäligt att påföra påföljden.

Påföljdsavgiften ska betalas till staten och den är verkställbar när beslutet om den vunnit laga kraft.

99 b§

Påföljdsavgiftens subsidiaritet

Påföljdsavgift får inte påföras den som är misstänkt för samma gärning i en förundersökning eller åtalsprövning eller i ett brottmål som behandlas vid en domstol eller den som åtalats för samma gärning och åtalet har avgjorts i domstol genom ett beslut som vunnit laga kraft.

Tullen ska avlyfta påföljdsavgiften, om den som har påförts påföljdsavgift senare döms till straff för import av samma kulturföremål.

Denna lag träder i kraft den ~~28 december~~ 2020.

Helsingfors 24.11.2020

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Riikka Purra saf
vice ordförande Mari-Leena Talvitie saml
medlem Tiina Elo gröna
medlem Jussi Halla-aho saf
medlem Eveliina Heinäluoma sd
medlem Hanna Huttunen cent
medlem Anna-Kaisa Ikonen saml
medlem Aki Lindén sd
medlem Mauri Peltokangas saf
medlem Juha Pylväs cent
medlem Matti Semi vänst
medlem Heidi Viljanen sd
ersättare Niina Malm sd
ersättare Jenni Pitko gröna.

Betänkande FvUB 21/2020 rd

Sekreterare var

plenarråd Henri Helo.